

Милена ПЕТРОВИЋ

Михаило АНТОВИЋ

МУЛТИМОДАЛНА ИНТЕРАКЦИЈА
У „ГРИВНИ“ АЛЕКСЕ ШАНТИЋА И
СТАНИСЛАВА БИНИЧКОГ

milena.petrovic@fmu.bg.ac.rs

Факултет музичке уметност,
Универзитет уметности,
Београд

Филозофски факултет у Нишу

Апстракт: У когнитивној лингвистици приметна је тежња да се језик посматра холистички и да се уклопи у вишечулно искуство, јер различити когнитивни модалитети имају снажан утицај на усвајање језика. Поред визуелних и спацијалних односа, телесно искуство и концепт „утеловљења“ нарочито су утицали на увођење концепта мултимодалности у студије језика, с једне стране. С друге стране, у когнитивној музикологији све су чешћа истраживања интеракције музичких елемената са другим модалитетима, као што су, на пример, слика или текст. С тим у вези, циљ овог рада јесте да се открију и уоче елементи мултимодалности у Шантићевој песми „Гривна“ који су могли да привуку композитора Биничког да напише композицију на истоимени поетски текст. Богатство стилских фигура последично је створило мултимодалну поетску слику синергијом звука (звечкање гривне), слике (златне гривне) и *покрећа* (плес девојке), нарочито у исказу „цика-цака“ у коме је постигнута интеракција између звучног, визуелног и просторног модалитета. Мултимодална интеракција, тј. истовремена чулна искуства подстакнута Шантићевим песничким сликама, нарочито је успостављена приликом музичке транспозиције стихова: сличност између типа кретања девојке (скоковити и цик-цак покрети) и звучности речи остварена је музичком артикулацијом (стакато), низање гривне, али и цик-цак физичко кретање звука постигнути су поступно узлазном, па силазном мелодијом, а плес девојке и кружни облик гривне осликани су кружном поетском и музичком формом ронда.

Кључне речи: Мултимодалност, Шантић, Бинички, Гривна, стилске фигуре, цика-цака, музичка транспозиција, стакато, круг, рондо.